

HANDBOEK SPIEGELOGIE

Wees je eigen fan!

WILLEM DE RIDDER

Willem de Ridder

Handboek Spiegelologie

WORD JE EIGEN FAN!

AnkhHermes

Inhoud

Voorwoord Willem 7

Lang leve de fanclub! 8

Inleiding 11

- 1 Gewoontes 13
- 2 Opvoeding 21
- 3 Oerkracht 30
- 4 Scholing 34
- 5 Sprookjes 39
- 6 Leugens 45
- 7 Eenzaam 52
- 8 Dromen 55
- 9 Zien 58
- 10 Energie 63
- 11 Oordeel 68
- 12 Ontkoppelen 73
- 13 Vertrouwen 77
- 14 Inspiratie 82
- 15 Plannen 86
- 16 Succes 90
- 17 Volmaaktheid 98
- 18 Intelligentie 104
- 19 Macht 112
- 20 Wetten 117
- 21 Beginzelen 121
- 22 Wensen 124
- 23 Steun 128
- 24 Overvloed 136
- 25 Geld 148

26	Waarde	152
27	Wennen	157
28	Gevoel	162
29	Spelregels	168
30	Oefenen	180
31	Ster	187
32	Fanclub	192
33	Programma	197
34	Zelfverheerlijking	199
35	Bedoeling	206
36	Effect	212
37	Complimenten	218
38	Geven en ontvangen	223
39	Mini fanclubs	226
40	Vergeven	230
41	Doe het zelf	233
42	Opruiming	237
43	Overgave	243
44	De stroom	246
45	Liefde	248

Voorwoord Willem

Dit is het enige boek dat ik geschreven heb en op dit moment heb je al de negende druk in handen. Het is een boek dat je vertelt hoe je je leven weer in beweging kunt krijgen. Dat gebeurt niet door alleen dit boek te lezen. Je kunt ook niet leren autorijden via een boek, je moet gewoon gaan oefenen tot het een gewoonte is geworden. Zo heb je leren lopen, praten, denken, fietsen, rolschaatsen, zwemmen, enzovoort. Tot je een automatische piloot bent geworden.

Daarom ben je bijna twintig jaar lang thuis en in al die indoctrinatie-instituten opgevoed. Goede voornemens helpen dan niet meer. De enige manier om je macht terug te grijpen is om samen met wat andere lezers van dit boek een keer per week even te oefenen. Een soort autorijles, waardoor je weer kunt wennen aan een heerlijk leven met anderen. Er bestaan nog steeds honderden gratis fanclubs in ons land waarin we oefenen om fans van elkaar te worden. Want als je de ander laat vallen, laat je jezelf vallen. Je lichaam wil zo graag dat, als je het een vinger geeft, het direct de hele hand grijpt. Er beginnen zomaar wonderen te gebeuren.

Ik zal je nu meteen een voorbeeld geven. Als je somber bent, je zorgen maakt, piekert, je ongelukkig en ontevreden voelt, heeft je lichaam een wondermiddel bij de hand om je daar meteen van af te helpen. Glimlachen! Probeer het nu maar even.

Glimlach en probeer terwijl je glimlacht je somber, zwaar en zwartgallig te voelen. Hihihhi. Leuk hè! Je merkt dat het dan niet meer lukt. Voor een simpele glimlach zijn zoveel spieren nodig, dat je hele lichaam meteen ontspant. Ziezo. Ga nu dit boek maar lezen zodat je snel glimlachend met een fanclubje kunt beginnen.

Lang leve de fanclub!

Willem heeft mij gevraagd iets te schrijven over mijn persoonlijke ervaringen met het fanclubspel. Ik vind dat een buitengewoon verrukkelijke vraag, omdat mijn leven zo ingrijpend veranderd is door de deelname aan dit spel. Ik sta gewoon met mijn voetjes op het zeil te dansen om het anderen te vertellen. Het heeft overigens niks te maken met een vastliggende exclusieve methodiek. Er zijn honderdduizend wegen die naar Rome leiden en het fanclubspel is er één van. Voor mij belichaamt het echter alles waar ik in mijn leven naar gezocht heb.

Ten eerste is er bij dit spel geen contact nodig met deskundigen, hoogstens met de superdeskundige van het eigen zelf, en dat ben ik. Ik heb altijd moeite gehad met deskundigen in en van mijn leven. Ten tweede vindt er voortdurend groei en verdieping van zelfkennis plaats. En ten slotte, ‘last but not least’, komt er een dieper wordend weten dat we allen één zijn. Ik ben jij en jij bent ik. Door deze gedachte daadwerkelijk te praktiseren, heb ik de ene na de andere ontdekking gedaan en daarmee werkelijk gemaakt dat de ‘werkelijkheid’ zoals ik die daarvoor kende niet bestaat.

Het fanclubspel gaat uit van de gedachte: alles wat ik zie dat ben ik zelf. Jij bent de spiegel die mij voorgehouden wordt. En ik ben overigens jouw spiegel. Ik ben een andere jij.

Iedereen die mij kent weet dat ik vroeger regelmatig in totale blindheid rondgelopen heb en de verklaring voor mijn gedrag bijna uitsluitend in de omstandigheden zocht. Het ontging mij niet dat ik daarbij velen leed aandeed. Maar ik kon niet zien hoe dat op een andere wijze opgelost zou kunnen worden. Als jurist beriep ik mij natuurlijk op regelgeving en als mens vooral op rechtvaardigheid.

Dat werd me gemakkelijk gemaakt doordat ik daarin medestanders vond. Ik was (dus) ergens voor of tegen. Naarmate ik mij langer verdiep in de universele spelregels kom ik steeds meer tot de conclusie dat het weliswaar ieders goed recht is om ergens voor of tegen te zijn, maar dat

de uiteindelijke basis van alles liefde is. Liefde voor mijzelf en dus liefde voor de ander.

Veel liefde ondervond ik in de onvoorwaardelijke steun van de andere leden van mijn fanclub. En verder is in Groningen geleidelijk aan een 'netwerkje' ontstaan van momenteel zo'n 15 fanclubs. Ik denk wel namens ons allemaal te mogen stellen dat we toen we aan het fanclubspel begonnen, van de handleiding eerlijk gezegd nog geen jota begrepen. Naarmate we het spel vaker speelden, ontstonden vanzelf steeds diepere inzichten en ontmoetingen.

Nu neem ik tweemaal per week deel aan de bijeenkomst van mijn fans in wisselende samenstelling. Daarbij oefen ik dat ik eveneens onvoorwaardelijk een fan van hen ben. Dit heeft mede tot gevolg dat ik geleidelijk eenieder die ik ontmoet als mijn fan kan zien. Het door mij geformuleerde doel verschoof daarbij geleidelijk van ingewikkelde en hoogdravende zinnen naar: ik ben kerngezond, ik ben mooi, ik ben jong, ik ben vitaal, ik ben door en door gelukkig, ik ben puissant rijk, ik leef lang en gelukkig, ik houd van mezelf precies zoals ik ben. De laatste tijd voeg ik daar spontaan aan toe: ik ben slank (met mijn 74 kilogram en 1 meter 62). Ik doe zomaar dagelijks (voor het eerst) in een sportcentrum fitnessoefeningen! Sinds kort zie ik daarbij uit het raam prachtige wolkenformaties, levende bomen en de vlucht van vogels. Natuurlijk was dat uitzicht er allang, ik zag het echter niet. Het fanclubspel heeft dus alles te maken met beter zien. Dat alles is voortgekomen uit een concentratie op het gevoel in plaats van het verstand.

Ik heb zelf het gevoel dat nu een periode begonnen is dat ik alles als een geschenk ervaar. Daardoor heeft de hemel op aarde zich voor mij geopend en heeft de door mij buitengewoon bekwaam en goed ingerichte hel, waar ik mij meer dan vijftig jaar oncomfortabel in had opgesloten, zich voor mij gesloten.

Mijn dank gaat uit naar iedereen die ik in mijn leven heb ontmoet, maar natuurlijk in het bijzonder naar Willem en zijn geliefde Clary, die de moeite hebben genomen om in navolging van de Amerikaan Arnold Patent de methodiek in Nederland te introduceren en vorm te geven. Patent was een jurist die op een dag genoeg kreeg van zijn juridische praktijk en zich vervolgens met geluk en liefde ging bezighouden, waarbij hij het fanclubspel introduceerde. Ik was in mijn juridische praktijk al langer met veranderingsprocessen rond liefde bezig, maar na kennisgeving met dat spel, volg ik nu dat voetspoor. Ik ben bezig om mijn

werk in die richting ook verder concreet te maken. Dat betekent dus, dat wellicht in de toekomst alleen die personen cliënt van mijn praktijk kunnen zijn, die tegelijk actief betrokken zijn bij deelname aan en ontwikkeling van de spelregels van het fanclubspel.

Yvonne Samuels

Inleiding

In een doodstil bos op Ameland zette ik tijdens het avondconcert van de vogels even het aggregaat aan om mijn computer voor de volgende dag op te laden. De konijnen, die de hele dag rondom ons eenzame boswachtershuisje (zonder elektriciteit) darden, schoten alle kanten uit, maar de duizenden bijen en vogels gingen alleen maar harder zingen en zoemen, leek het wel. 's Morgens vroeg, als ze nog sliepen, zat ik al hoog en breed weer vlak bij de bijenkorven onder een gaslamp dit boek verder te schrijven. Nog steeds verbaasd. Immers, 25 jaar geleden begon ik nietsvermoedend met het eerste groepje vrijwilligers waarin we allemaal fan van elkaar speelden. Ik kan me nog herinneren hoe belachelijk ik het idee vond om via anderen te oefenen om mijzelf te leren appreciëren. Toch moest ik al snel toegeven dat er van alles begon te veranderen in mijn leven, zonder dat ik er veel moeite voor deed. Mensen om me heen werden aardiger, dingen lukten makkelijker, ik zat lekkerder in mijn vel en er begonnen steeds meer wonderen te gebeuren. Ook de andere fans begonnen dat bij zichzelf te merken en het nieuwtje verspreidde zich snel. Overal ontstonden spontaan nieuwe 'fanclubs', die na een paar keer oefenen zo enthousiast werden over de resultaten dat de sneeuwbal alleen maar groeide en groeide. Op een gegeven moment waren er al een stuk of zestig fanclubs in Nederland en België. Ik werd zo nu en dan weleens uitgenodigd om erover te komen praten, maar voor de rest ging het allemaal vanzelf.

Tot ik op een dag door twee fans uit Groningen gebeld werd, die vertelden dat ze na iedere fanclubbijeenkomst een week op wolkjes liepen en me voorzichtig vroegen of ik niet geïnteresseerd was om dit boek te schrijven, dat zij dan wilden uitgeven. Je begrijpt mijn verbazing over dat lopende vuurtje dat ik ooit eens achteloos had aangestoken. Nu, twee jaar later, ben ik nog veel verbaasder, want inmiddels zijn er bijna duizend fanclubs in ons land en komen er dagelijks nieuwe bij, zijn er telefoonnummers om te weten te komen waar ze bij jou in de buurt zitten, verschijnen er artikelen in kranten en tijdschriften, heb ik re-

gelmatig radio-interviews en is er een speciaal programma op tv over gemaakt, kom ik in talkshows, beginnen steeds meer onderwijzers en leraren Spiegelogie in hun klassen te gebruiken, met dermate verbijsterende resultaten dat ik er binnenkort een boek over ga schrijven, zijn er steeds meer bedrijven geïnteresseerd, ontstaan er Spiegelogie-websites, zijn er zelfs fanclubs in het Vondelpark in Amsterdam en Nederlandse fanclubjes in Nieuw-Zeeland, is het zoveelste Spiegelogie-weekend in voorbereiding, krijgen buitenlandse uitgevers belangstelling en zit ik nu dit voorwoord te schrijven. Het gaat allemaal vanzelf. Steeds meer mensen (zoals jij) zijn bezig om hun macht terug te grijpen en vallen net zoals ik van de ene in de andere verbazing. Het leukste is dat je op een gegeven moment aan al die wonderen begint te wennen. Sterker nog, wie niet op wonderen rekent, is geen realist.

Nu is het jouw beurt. Als je dit boek gelezen hebt, begint het pas. Het is net als met autorijden: je kunt erover lezen wat je wilt, maar op een gegeven moment is het toch een kwestie van net zolang oefenen tot het een gewoonte begint te worden en het allemaal vanzelf gaat. Dan heb je geen fanclubje meer nodig, omdat de hele wereld je fanclub geworden is.

Ondertussen ben ik (en steeds meer anderen) zeer geïnteresseerd in jouw succesverhalen. Je kunt je verhaal kwijt op www.willemderidder.com. Voor informatie over Spiegelogie-weekenden en opgave voor fanclubs ga je naar www.fanclubs.nu.

I | Gewoontes

Laten we bij het begin beginnen. Jij leest op dit moment de eerste zinnen van het zoveelste boek over het leven. Prima! Er komen steeds meer boeken uit over ‘hoe het leven werkt’ en het lijkt wel of ze door steeds meer mensen verslonden worden. Er zijn zelfs uitgeverijen die zich helemaal toegelegd hebben op dit soort boeken. Dit is dus weer zo’n boek en er staat niets in dat je niet al weet. Je zult het allemaal maar al te goed herkennen. Al die boeken gaan over precies hetzelfde en toch lezen we ze, in de hoop dat het deze keer echt zal helpen.

Sinds het christendom ons niet meer kan dicteren hoe wij het leven dienen te ervaren en niet meer mag dreigen met de brandstapel en verbanning, zijn we op zoek naar het juiste boek. Vroeger was er maar één boek, nu barst het ervan. Allemaal handleidingen die ons uitleggen hoe we succesvol door het leven kunnen zwemmen. Jij wilt toch ook een heerlijk leven leiden, of niet soms? Jij wilt toch ook rijk, gelukkig, tevreden, energiek, gezond en vrolijk zijn? Jij wilt toch ook je leven verbeteren – of heb ik het mis?

Tot nu toe heeft geen enkel boek daar echt bij kunnen helpen, zelfs niet dat christelijke boek waar we het zo lang mee moesten doen. Toegegeven, het kan heel inspirerend zijn om te lezen hoe je leven perfect zou kunnen werken, maar als je het boek dan met een opgewonden zucht dichtslaat, gaat het gewone leven weer hardnekkig zijn eigen gang – of we dat nu leuk vinden of niet. Dan maar weer het volgende boek. We willen koste wat kost leren zwemmen. Ook dit boek leert je zwemmen. Als je het uit hebt weet je precies hoe het werkt, maar als iemand je onverwachts in het water duwt, verdrink je toch (met al je kennis). Zwemmen kun je niet in theorie leren, dat weet jij ook wel.

Zwemmen, schaatsen, fietsen, autorijden en dit boek lezen heb je allemaal geleerd. In de praktijk. Je hebt net zolang geoefend, tot je het kon. Zelfs lopen, praten, denken en kijken heb je aangeleerd. Je kunt je misschien niet meer herinneren wat een gedoe het was om voor het eerst op je benen te staan zonder meteen om te donderen. Het leek een onmogelijke

lijke zaak, maar nu loop je gewoon, zonder er verder nog moeite voor te doen of erbij na te denken. Het is een gewoonte geworden, precies zoals zwemmen, schaatsen, fietsen of autorijden. Wat dat betreft zijn we echte gewoontedieren. Niks aan de hand.

Daarom hebben we tegenwoordig steeds meer opleidingsinstituten en workshops voor volwassenen die ons het goede leven in de praktijk beloven te leren. Sommige opleidingen duren een paar dagen, andere een paar jaar. Het lijkt wel of er steeds meer specialisten komen die ons zullen leren hoe we het leven permanent kunnen verbeteren. Die workshops zijn zonder uitzondering allemaal bijzondere avonturen. Samen met een aantal andere belangstellenden begin je dingen te ervaren die je nooit eerder toeliet in je leven. De schellen vallen van je ogen, veel wordt je duidelijk, de inspiratie is totaal en het leven lacht je toe. Je stapt op een nieuwe manier je bestaan binnen, maar na enige tijd gaat het gewone leven toch weer stijfkoppig zijn eigen gang. Jammer nou! Gelukkig hoor je iedereen opgewonden praten over de nieuwste workshop die echt blijkt te werken. Je schrijft je meteen in.

Ik ken mensen die wel vijftien workshops gevolgd hebben, maar dat gewone leven schijnt zich daar geen bal van aan te trekken. Er zijn druk bezochte opleidingsbeurzen en dikke gidsen vol adressen om aan de stijgende vraag te voldoen. Steeds meer bedrijven organiseren speciale workshops voor hun personeel. Sommige werkgevers hebben zelfs kastelen gekocht, waarin het ene seminar na het andere plaatsvindt om hun werknemers te laten ervaren hoe het leven werkt. Ook op menige werkvloer wordt een ander beleid doorgevoerd, zodat de kwaliteit van het samenwerken kan verbeteren. Allemaal prima, als dat gewone leven maar niet zo halsstarrig zijn poot stijf hield en steeds weer roet in het eten gooide.

Ikzelf heb altijd met stijgende verbazing gekeken naar al deze activiteiten om me heen. Eigenlijk wilde ik er niets mee te maken hebben. Aan workshops wilde ik al helemaal niet meedoen. Ik was van de Groucho Marx-school: 'Ik zal nooit lid worden van een club die mij als lid wil hebben.' Ik had natuurlijk makkelijk praten. Ik was als jongetje de jongste goochelaar van Nederland. Onder de artiestennaam Rodini goochelde ik voor volle zalen de sterren van de hemel. Ik kon volwassen mensen (naar wie wij kinderen toch met ontzag leren opkijken) met de meest stompzinnige trucs voor de gek houden. Sterker nog, als ik de truc heel slordig en doorzichtig deed, hadden ze nog steeds niet in de gaten dat

ze door een jongetje bij de neus genomen werden. Dus toen dezelfde volwassenen mij begonnen te vertellen dat ik aan mijn toekomst moest denken en een vervelende baan moest nemen, omdat er anders niets van me terecht zou komen, nam ik dat met een korrel zout. Als ze niet eens mijn kinderachtige trucs konden doorzien, hoe konden ze dan weten wat het beste voor mij was? Nee, ik heb nooit een vaste baan gehad, dus ik was al jong zo eigenwijs als ik groot was ... Maar goed, daar hebben we het nu niet over. Eerst dit boek!

KUN JE DIT BOEK GELOVEN?

Op dit moment zit jij deze woorden te lezen. Of niet soms? Zit je lekker? Als ik me niet vergis glijden je ogen over deze letters. Je herkent alles wat hier staat. Je hebt het allemaal geleerd. In feite heb je geen enkel origineel idee van jezelf en heb je alles, maar dan ook alles (net zoals ik), opgestoken van je moeder en vader en alle anderen die zich met jouw opvoeding bemoeid hebben. Al die mensen hebben hardnekkig geprobeerd jou te verbeteren. Is ze dat gelukt? Ben je nu perfect of ben je nog steeds bezig jezelf te verbeteren? Is dat soms de reden waarom je dit boek zit te lezen? Vergeet het maar! Ook dit wordt weer een hopeloze onderneming. Aan jou valt niets, maar dan ook niets te verbeteren.

Iedereen die iets anders beweert, liegt alsof het gedrukt staat. Sterker nog, ze hebben je van jongs af aan voorgelogen. Niet dat ik je ouders ergens van wil beschuldigen. Die mensen hebben echt hun best gedaan en dachten dat ze de waarheid vertelden. Ze zijn zelf ook voorgelogen. Je bent grootgebracht met witgewassen leugens. Je weet toch wel wat liegen is? Als jij me iets vertelt, waarvan je zeker weet dat het niet waar is, dan lieg je. Liegen is streng verboden in onze westerse maatschappij. In Amerika komt zelfs de president in moeilijkheden wanneer hij op een leugen wordt betrapt. Je mag niet liegen. Je voelt dat je stout bent als je het toch doet. Om leugens te ontmaskeren zijn er zelfs leugendetectors die het proces van liegen in jouw lichaam kunnen meten.

Ze hebben tegenwoordig zelfs telefoons met ingebouwde leugendetectors. Als je echtgenoot dan belt dat hij moet overwerken, kun je meteen zien of het wel waar is. Maar als iemand belt die een leugen echt geloofd heeft, werkt het apparaat niet meer. Voor hem is de leugen een waarheid geworden, oftewel een witgewassen leugen. Vooral als leugens prettig aanvoelen, willen we ze maar al te graag geloven. Toch staan we op de waarheid. Nogmaals, liegen is slecht, achterbaks, laag-bij-de-gronds

en verwerpelijk. Vandaar die leugendetectors. Iedereen moet toch de waarheid vertellen – of niet soms?

Toch vertellen we aan onze goedgelovige kinderen sprookjes. Iedere volwassene weet dat die niet waar zijn. Als ik jou ervan beschuldig dat je me ‘sprookjes’ zit te vertellen, weet jij maar al te goed dat ik je van liegen verdenk. Desalniettemin zijn we gek op sprookjes. Het liefst zouden we willen dat ons leven een sprookje was. We weten natuurlijk best dat zo iets niet kan. De waarheid is altijd pijnlijk. Als iemand zegt dat hij je de waarheid gaat vertellen, zet je dan maar schrap. Dit boek gaat over het leven als sprookje.

Jouw leven valt dus niet te verbeteren. Je kunt al die verwoede pogingen maar beter opgeven. Het is je tot nu toe niet gelukt en er is geen enkele reden om aan te nemen dat het in de toekomst wel zal lukken. Ze hebben je namelijk voorgelogen. Je bent al perfect. Niet te verbeteren. Iets wat niet te verbeteren valt, is per definitie perfect. De hele natuur is perfect. Of niet soms? Kijk naar een simpele roos ... Wat een perfectie! Hoe die beeldschone bloem met insecten samenwerkt om zich voort te planten. Perfect ... Onze planeet in haar baan. De zuurstof die wij inademen, de invloeden van zon, maan en andere planeten op onze hele huishouding. Niet te verbeteren. Sterker nog, als je de natuur probeert te verbeteren, wordt zij alleen maar minder, zoals we gelukkig steeds duidelijker beginnen te merken.

– Wacht even, de natuur mag dan wel perfect zijn, maar ik ben toch blij dat ik een douche heb, zodat ik al dat stof, zand en andere viezigheid van me af kan wassen. Zo schoon is de natuur niet.

– Je hebt gelijk, lieve lezer, velen van ons vinden de natuur maar een vieze boel. Vooral sinds we bacteriën en virussen ontdekt hebben. Daarom hebben we deze eeuw de hygiëne ontwikkeld en poetsen en boenen we net zolang tot we helemaal ‘schoon’ zijn. Tot onze grote ontzetting beginnen we te merken dat steeds meer jongeren astma of andere allergieën krijgen. Het is een ware volksziekte aan het worden. In het begin dachten we nog dat het door de luchtvervuiling kwam (zo schoon zijn we dus niet), maar toen wetenschappers zwaar vervuilde gebieden gingen onderzoeken, bleek daar nauwelijks astma voor te komen. Wat blijkt? Door al onze hygiëne kan het lichaam niet meer zelf oefenen in het zich verdedigen tegen bacteriën en huisvuil. Daardoor wordt het steeds zwakker en dus vatbaarder voor allerlei ziektes. We moeten daar-

om zo snel mogelijk weer ‘viezer’ gaan leven. De natuur valt kennelijk niet te verbeteren. Geloof het of niet: dokters zijn nu speciale ‘huisvuil’-injecties aan het ontwikkelen ...

Steeds meer jongeren lopen op van die opzichtige sportschoenen met luchtvering die alle schokken opvangt. Een grote verbetering? Nee! Steeds meer jongeren beginnen hun enkels te breken. Hun botten zijn helemaal verzwakt, omdat ze geen schokken meer krijgen, waardoor botten juist sterker worden. De natuur valt kennelijk niet te verbeteren. Hoe meer we de natuur bestuderen, hoe meer we ontdekken dat zij perfect is.

Er is alleen één uitzondering! Dat ben jij! Aan jou deugt niets. Aan jou moet alles verbeterd worden. Alsof jij geen stuk natuur zou zijn ... Hoe komen we aan dat stomme verhaal? Wie heeft ons dat wijsgemaakt? Hebben onze ouders ons moedwillig voorgelogen, of wisten ze niet beter en wisten ze zeker dat er van henzelf ook niets deugde? Dachten ze dat ze maar moesten zien wat er te redden viel van jou, of dat jij er in ieder geval meer van terecht moest brengen dan zij? Dat zijn witgewassen leugens, die we kennelijk nog steeds heilig geloven, met alle gevolgen van dien. Niet alleen kinderen geloven sprookjes, wij ook. Ga maar eens op de markt kijken. Iedere koopman weet dat het van het grootste belang is dat de omstanders hem geloven. Als hij niet geloofd wordt, kan hij zijn zaakjes wel vergeten en verkoopt hij niets. Iedere verhalenverteller wil geloofd worden, dan pas krijgt zijn verhaal kracht. Dan pas begint het te werken en levert het iets op.

Een fabrieksdirecteur die niet geloofd wordt, kan maar beter inpakken. Een manager die zijn geloofwaardigheid verliest, is afgebrand. Een bedrijf dat niet meer vertrouwd wordt, gaat kapot. Een verhaal kan zeer machtig zijn. Nog niet zo lang geleden lanceerde General Foods in Amerika een nieuw soort snoepje dat knetterde in de mond. Kinderen vonden dat zó fantastisch dat het product de winkels uitvloog. Ze hoefden er niet eens voor te adverteren, het verkocht zichzelf. ‘Pop Rocks’ heette het.

Tegelijkertijd had McDonald’s een van haar meest succesvolle televisie-reclames gelanceerd. Een klein zwart jongetje, dat er als een eigenwijs oud mannetje uitzag, deed niets anders dan op een hartveroverende manier een hamburger eten. Little Willy werd de held van de jeugd. De commercial was zó populair, dat hij bijna dagelijks vertoond werd. Dag in, dag uit, jaar in, jaar uit. Tot het iedereen de strot begon uit te komen en Little Willy van de buis verdween.

Op dat moment kwam er een verhaal in omloop onder de jeugd van Amerika. Niemand wist waar het vandaan kwam, maar het vertelde dat Little Willy gestorven was en wel op een gruwelijke manier. Hij had 'Pop Rocks' gegeten, er wat cola bij gedronken en was toen ontploft ... Als een lopend vuurtje ging dat verhaal het hele land rond en de omzetten van het snoepje kelderden. Het duurde enige tijd voordat de stomverbaasde managers van General Foods ontdekten wat de oorzaak was. Ze hebben toen paginagrote advertenties geplaatst met het portret van een inmiddels opgegroeide Little Willy die verklaarde dat hij wel degelijk in leven was. Ze brachten hem naar talkshows, lieten hem handenvol Pop Rocks eten en Cokes drinken, maar het mocht allemaal niet baten. De omzetten klaptten in elkaar en ze hebben zelfs de naam van het product moeten veranderen.

ZIJN DIE SPROOKJES WEL WAAR?

Van een goede verhalenverteller valt veel te leren. Ik heb eens een succesvolle Zweedse zakenman ontmoet die me ophaalde van het vliegveld met de grootste Mercedes die ik ooit gezien had. Ik deed een project met hem en zou wat tijd op zijn kantoor doorbrengen. We hadden dus de kans om elkaar beter te leren kennen.

Hij vertelde dat zijn vader een kermisexploitant geweest was met een rondreizend variététheater. Voor zo'n tent bevindt zich een podium waarop tussen iedere voorstelling de artiesten paraderen. Zijn vader hield dan gloedvolle toespraken om het publiek de tent binnen te lokken. Al spoedig nam hij deze baan van zijn vader over en raakte hij zeer bedreven in het 'parade maken'. Toen zijn vader stierf werd de tent verkocht en besloot hij vertegenwoordiger voor Volkswagen te worden. Al snel begon het het Duitse hoofdkantoor op te vallen, dat niemand in Zweden zoveel auto's verkocht als hij. In heel Europa hadden ze niet één verkoper die zijn omzet haalde.

Ze stuurden een speciale man die hem dag en nacht in de gaten moest houden om te zien hoe hij het deed. Maar hij bleek geen trucs toe te passen die andere managers konden imiteren. Hij was gewoon een uitmuntende verhalenverteller, die door iedereen geloofd werd. Toch zul je nooit een verkoper of een directeur tegenkomen die zichzelf 'verhalenverteller' noemt. Dat zou zijn eer te na zijn. Een belediging zelfs. Als je van iemand zegt dat hij sprookjes vertelt, zeg je eigenlijk dat hij liegt.

– Maar sprookjes zijn toch niet waar?

– Vroeger maakten de vertellers zich daar niet druk om. Het woord ‘sprookje’ betekende toen niet ‘leugen’, maar: dat wat gesproken wordt. ‘Sage’ betekent: dat wat *gesagt* (gezegd) wordt, ‘vertelling’ dat wat verteld wordt, en ‘mythe’ dat wat verhaald wordt. Al die ‘sprooksprekers’ werden geloofd, ook al gingen veel van die verhalen over wonderen, tovenarij en sprekende dieren.

Onze hedendaagse vertellers hebben het niet zo makkelijk meer. Hun publiek is achterdochtiger geworden. Ze zullen dus nooit van hun leven toegeven dat ze ‘verhalen’ vertellen; ze geven ‘informatie’ of de ‘feiten’. Verhalen heten tegenwoordig ‘politiek’, ‘voorlichting’, ‘wetenschap’, ‘opvoeding’, ‘nieuws’, ‘beleid’ en soms zelfs de ‘waarheid’. Wat in de krant staat is waar (behalve als je zelf de ‘feiten’ kent).

Ik ben waarschijnlijk een van de weinigen die zich tegenwoordig nog verhalenverteller durft te noemen. Ik doe geen enkele moeite om alle verhalen in dit boek te bewijzen, te onderbouwen, uit te leggen of te verdedigen. Eigenlijk vertel ik niets nieuws en weet je het allemaal al, alhoewel je het misschien nooit zo geleerd hebt. Zoals iedereen sprookjes accepteert en er (mits goed verteld) mateloos door geboeid wordt, ondanks alle zaken die eigenlijk niet kunnen.

VERTELT DIT BOEK SPROOKJES?

Sprookjes zijn niet weg te branden. Al kunnen we ze niet begrijpen, we herkennen ze maar al te goed. Ieder kind groeit ermee op en gelooft ze onvoorwaardelijk, tot het te horen krijgt dat sprookjes niet bestaan.

Volwassenen doen nog steeds onderzoek naar de dieperliggende betekenissen of exploiteren ze, zoals Walt Disney. De laatste tijd ontdekken we dat ze over ‘het leven’ gaan, dat ze uitleggen hoe ons leven werkt. Het woord ‘mythe’ komt van het Griekse *mythos* en betekent voluit: dat wat verteld wordt, hoe het leven werkt en niet ‘praatje zonder grond’, zoals onze woordenboeken tegenwoordig zeggen. Nu is ‘weten hoe het leven werkt’ op zich niks bijzonders. Iedere opvoeder legt uit hoe het leven werkt. Kranten en tijdschriften staan er vol mee, de wetenschap houdt zich met niets anders bezig en de politiek leidt het voor ons in banen. Met sprookjes is iets anders aan de hand. Ze gaan over de Domme Hans die nauwelijks zijn kop gebruikt en juist daardoor de schat vindt en de prinses trouwt. Ze gaan over wensen die uitkomen en kleine mannetjes die je helpen, terwijl jij ligt te slapen.

– Dat klinkt allemaal heel aantrekkelijk en het zou leuk zijn als het leven een sprookje was, maar iedereen weet dat de realiteit wel even anders in elkaar zit.

– Je hebt gelijk, lieve lezer, dat weten we maar al te goed. In advertenties en televisiespots schilderen we de wereld nog wel sprookjesachtig af, omdat onze producten dan beter verkopen, maar ieder mens weet dat het in werkelijkheid behoorlijk kan tegenvallen. Het leven is niet zo makkelijk als we als kinderen dachten. Je moet hard werken om iets te bereiken tegenwoordig – of niet soms?

Ook zakenlieden praten onder elkaar over de manier waarop het leven werkt – of liever waarop ze denken dat het werkt. Het is van groot belang om te weten wat het leven vraagt, wat ervoor nodig is, hoe het beter van kwaliteit kan worden, hoe het verandert, hoe de klanten het ervaren, hoe er het beste op ingespeeld kan worden. Laten we realistisch zijn, een bedrijf dat het contact met het leven verliest, heeft al spoedig geen bestaansrecht meer.

De manier waarop wij het leven zien, is de manier waarop wij zaken doen, producten ontwerpen, ons kleden, ons gedragen, trends herkennen, reclame maken en het leven ervaren. Dit is dus een boek over ‘het leven’, maar tja, welk boek gaat daar niet over? Laat ik daarom duidelijker zijn: dit boek gaat over ‘het leven als een sprookje’. Hoe wensen uitkomen, hoe kleine mannetjes het werk doen terwijl jij ligt te slapen, hoe je de schat vindt zonder je kop te gebruiken. Informatie die van onschatbare waarde is voor iedere producent, handelaar en klant. Misschien ook wel voor jou. Het is een heel verhaal, dat ik ook maar weer gehoord heb. Ik heb, net zoals jij, geen enkel origineel idee van mezelf. Ik ben een echte naprater. Ik pleeg vrolijk plagiaat, zoals wij allemaal. Ik moet echter toegeven dat niet alleen mijn leven al enkele jaren in een echt sprookje veranderd is, maar dat steeds meer mensen die ik dit verhaal verteld heb, ook sprookjesachtig zijn gaan leven. Dat is de enige reden waarom ik dit boek schrijf, anders blijf ik aan het vertellen. Ga er dus rustig voor zitten, lieve lezer, haal diep adem en lees rustig verder. Laten we bij jouw begin beginnen ...